

ΕΤΟΣ 72ο

4 Αυγούστου 2024

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 31 (3714)

ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΟΥ ΦΘΟΝΟΥ

Τό Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα, κατά τήν Κυριακή ΣΤ΄ Ματθαίου, μᾶς δίνει τήν εὐκαιρία νά δοῦμε μία ἀπό τίς μεγάλες ἀσθένειες τῆς ψυχῆς, τήν ἀσθένεια τοῦ φθόνου. Ὁ φθόνος εἶναι κυρίως ἡ λύπη γιά τήν εὐτυχία τοῦ πλησίον μας καί ἡ χαρά γιά τήν δυστυχία του.

Ὅπως σημειώνει χαρακτηριστικά ὁ Μ. Βασίλειος, ὁ φθόνος «λύπη γάρ ἐστὶ τῆς τοῦ πλησίον εὐπραγίας». Ὁ φθόνος εἶναι μεγάλη πληγή, ἀφοῦ κανένα ἄλλο πάθος δέν εἶναι τόσο ὀλέθριο γιά τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, μιά καί γεννιέται ἀπό τήν ρίζα ὅλων τῶν παθῶν, πού εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια.

Ὁ ὅσιος Θαλάσσιος τονίζει ὅτι χαρακτηριστικό γνώρισμα τῆς κενοδοξίας εἶναι ἡ ὑποκρισία καί τό ψεῦδος, ἐνῶ γνώρισμα τῆς ὑπερηφάνειας εἶναι ἡ οἴηση καί ὁ φθόνος. Ἔτσι, ὅταν διακατεχόμαστε ἀπό φθόνο, εἶναι βέβαιο ὅτι διακατεχόμαστε ἀπό τήν μητέρα του, πού εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια.

Ὁ φθονερός ἄνθρωπος

Ὁ ἄνθρωπος πού φθονεῖ ἐξετάζει συνήθως τήν ζωή τῶν συνανθρώπων του καί ἐπιδιώκει τήν σύγκριση τῆς ζωῆς του μέ τήν δική τους ζωή. Ὅταν διαπιστώσει ὅτι ὁ ἀδελφός του ὑπερέχει, τότε ἀφήνει νά ἐκδηλωθεῖ τό φοβερό πάθος τοῦ φθόνου. Καί συνήθως ἡ πρώτη ἐκδήλωση εἶναι ἡ κατῆφεια, ἡ στεναχώρια καί ἡ ἀθυμία. Ἀκόμη καί τά ὑπάρχοντα ὑλικά ἀγαθά γίνονται αἰτία τῆς στεναχώριας. Γι' αὐτό ὁ φθονερός δέν διαφέρει ἀπό ἕναν γυμνό ἄνθρωπο πού πληγώνεται ἀπό ὅλους. Καί αὐτή ἡ πληγή εἶναι πολύ βαθιά. Κατέρχεται στήν καρδιά.

Ὁ φθονερός εἶναι συνήθως πολυόμματος. Προσέχει ἐπιμελῶς νά βρῆται πάντοτε αἰτίες γιά νά κατηγορεῖ. Παρατηρεῖ τόν ἄλλο πῶς θά μι-

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. θ' 1-8)

«Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου»

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς πλοῖον, διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοῦ, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικόν, ἐπὶ κλίνης βεβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ παραλυτικῷ· *Θάρσει, τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδοῦ τινες τῶν Γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰπεῖν· Ἐγειρε καὶ περιπάτει;* Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· *Ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.*

λήσει, πῶς θά συμπεριφερθεῖ. Ἔτσι πίσω ἀπὸ τὴν φιλοκατάκριση κρύβεται ἐπιμελῶς τό πάθος τοῦ φθόνου.

Τά ἀποτελέσματα τοῦ φθόνου

Τά ἀποτελέσματα τοῦ φθόνου εἶναι πολὺ τρομακτικά. Παραμορφώνει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ἴσως εἶναι ἓνα πάθος πού δέν αισθανόμαστε πολὺ γρήγορα τὴν ὑπαρξή του. Δέν μᾶς πονάει πολὺ, ὅπως συμβαίνει νά μᾶς πονοῦν ἄλλα πάθη. Ἀλλὰ ὅμως παραμορφώνει ὅλο τὸν πνευματικὸ μας ὀργανισμό.

α) Ὁ φθόνος φανερῶνει τὴν σαρκικὴ ζωὴ. Κάθε πάθος πού ἔχει σάν ἀποτέλεσμα νά χάνει ὁ ἄνθρωπος τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ συνιστᾷ σαρκικὸ φρόνημα. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπαριθμῶντας τά ἔργα τῆς σαρκὸς ἀναφέρει καὶ τὸν φθόνον.

β) Ὁ φθονερός εἶναι τυφλός πνευματικά. Δηλαδή ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς, πού εἶναι ὁ νοῦς, τυφλώνεται καὶ ἔτσι δέν μπορεῖ νά διακρίνει τό καλὸ ἀπὸ τό κακὸ καὶ ἀκόμη δέν μπορεῖ νά αισθανθεῖ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ. Ὁ ὄσιος Θαλάσσιος λέει ἐπιγραμματικά: «Νοῦ φθονερό τυφλώνει ὁ Θεός».

γ) Ὁ διακατεχόμενος ἀπὸ τό πάθος τοῦ φθόνου καταλήγει στὴν ἀπιστία. Μήπως ἀπὸ τὸν φθόνον τυφλωμένοι οἱ σύγχρονοι τοῦ Χριστοῦ Ἰουδαῖοι δέν τὸν ἀρνήθηκαν, ὅποτε ἔπесαν στὴν ἀπιστία;

δ) Οἱ φθονεροὶ ἄνθρωποι δέν ἔχουν ἀγάπη. Ὁ φθονερός δέν μπορεῖ καὶ δέν θέλει νά ἀγαπᾷ. Γι' αὐτό καὶ ὁ φθονερός, κατὰ τὸν ἅγιο Μάξιμο

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Τόν καιρόν ἐκεῖνον, ἀφοῦ ἐπιβιβάστηκε ὁ Ἰησοῦς στό πλοῖο, διέσχισε τή λίμνη καί ἦλθε στήν πόλη του. Ξαφνικά τοῦ ἔφεραν ἕναν παράλυτο ξαπλωμένο ἐπάνω σέ κρεβάτι· καί ὁ Ἰησοῦς ὅταν εἶδε τήν πίστη τους εἶπε στόν παραλυτικό: Ἔχε δάρρος, παιδί μου· σοῦ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου. Καί ἀμέσως, κάποιοι ἀπό τούς γραμματεῖς εἶπαν μέσα τους: Αὐτός βλασφημεῖ. Καί ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀντιλήφθηκε τίς σκέψεις τους, εἶπε: Γιατί ἐσεῖς σκέπτεστε πονηρά μέσα στίς καρδιές σας; Τί εἶναι δηλαδή εὐκολότερο, νά πῶ, συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου, ἤ νά πῶ, σήκω καί περπάτησε; Γιά νά μάθετε ὅμως ὅτι ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία ἐπί τῆς γῆς νά συγχωρεῖ ἁμαρτίες – τότε λέγει στόν παράλυτο: Σήκω ὄρθιος, πάρε τό κρεβάτι σου καί πήγαινε στό σπίτι σου. Καί ἀφοῦ σηκώθηκε, μετέβη στό σπίτι του. Ὅταν τό εἶδαν αὐτό τά πλήθη, θαύμασαν καί δόξασαν τόν Θεό, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τέτοια ἐξουσία στους ἀνθρώπους.

*(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση
τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)*

τόν Ὁμολογητή, εἶναι ξένος πρὸς τήν ἀγάπη καί ἔνοχος τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ.

ε) Ὁ φθόνος ὅμως καταστρέφει αὐτόν πού τόν ἔχει. Ὁ Μ. Βασίλειος λέει ὅτι, ὅπως τά βέλη πού ἐξέρχονται ἀπό τό τόξο ὅταν συναντήσουν ἕνα σκληρό ἀντικείμενο ἐπιστρέφουν πρὸς τόν τοξότη, κατά τόν ἴδιο τρόπο οἱ ἐνέργειες τοῦ φθόνου γίνονται σ' αὐτόν πού φθονεῖ πληγές. Ὁ φθονερός λιώνει διαρκῶς ἀπό τόν φθόνο.

στ) Ἀλλά τό πάθος τοῦ φθόνου προσβάλλει καί τούς ἀνθρώπους στους ὁποίους κατευθύνεται. Κάνει μεγάλο κακό, κυρίως ἂν δέν ἔχουν οἱ ἄλλοι δύναμη καί πνευματική ἀνδρεία νά ἀντιμετωπίσουν αὐτή τήν κατάσταση.

Ὁ πρῶτος διδάξας

Ὁ πρῶτος πού δίδαξε τόν φθόνο εἶναι ὁ ἴδιος ὁ διάβολος. Αὐτός, ἐπειδή ζήλεψε τήν μεγάλη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἄνθρωπο καί ἐπειδὴ δέν μπορούσε νά καταφερθεῖ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, καταφέρθηκε ἐναντίον τοῦ δημιουργήματός Του, τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ διάβολος γνωρίζει ὅτι ἡ μόνη ὄντολογική ἐνότητα εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ ἐνότητα, γι' αὐτό καί προσπαθεῖ μέ κάθε τρόπο νά τήν καταργήσει. Ἔτσι δημιουργεῖ, διὰ τοῦ φθόνου, τίς διαιρέσεις, πού μᾶς καταστρέφουν καί δέν μᾶς ἀφήνουν νά αισθανθούμε ὅτι εἴμαστε μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί ἀδελφοί.

4 Αὐγούστου 2024: ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων, Εὐδοκίας ὀσιομάρτυρος.

Ἦχος: πλ. α' – Ἐωθινόν: ΣΤ' – Ἀπόστ.: Ρωμ. ιβ' 6-14 – Εὐαγ.: Μαθ. θ' 1-8.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 11 Αὐγούστου, Ζ' Ματθαίου.

Ἀπόστολος: Ρωμ. ιε' 1-7 – Εὐαγγέλιον: Μαθ. θ' 27-35.

Ἡ σωτήρια προτροπή

Ὁ Μ. Βασίλειος προτρέπει: «Ἄς ἀποφύγουμε τὴν ἀρρώστια τοῦ φθόνου πού εἶναι διδάσκαλος θεομαχίας, σύγχυση φύσεως, συμφορά ἀνόητη, κακό ἀφόρητο, εὐρημα δαιμόνων, σπορά τοῦ σατανά, ἀρραβώνας κολάσεως, ἐμπόδιο εὐσέβειας, πού μᾶς στερεῖ τὴν εἴσοδό μας στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

† Ὁ Φ. Ἀ.

Ἄκου Χριστός, ἐκεῖ χαρά ἀληθινή

Ἡ κοσμική χαρά δίνει κάτι τό πρόσκαιρο, κάτι γιά ἐκείνη τὴν στιγμή, δέν δίνει αὐτό πού δίνει ἡ πνευματική χαρά. Ἡ πνευματική χαρά εἶναι ζωὴ παραδεισένια. Ὅσοι πέρασαν πρῶτα ἀπό τὴν Σταύρωση καί ἀναστήθηκαν πνευματικά, ζοῦν τὴν πασχαλινὴ χαρά. «Πάσχα, Κυρίου Πάσχα»! Καί μετὰ ἔρχεται ἡ Πεντηκοστή!...

–Γέροντα, πέστε μας κάτι γιά τίς οὐράνιες χαρές.

–Καί σ' αὐτὴν τὴν ζωὴ ὑπάρχουν οὐράνιες χαρές καί ἡδονές καί ἀναρωτιέται κανεὶς ἂν στήν ἄλλη ζωὴ ὑπάρχει κάτι ἀνώτερο ἀπὸ αὐτό πού ζεῖ ἐδῶ. Αὐτές οἱ χαρές δέν ἐκφράζονται, μόνο βιώνονται.

–Γέροντα, πῶς μορεῖς νά φθάσεις σ' αὐτὴν τὴν κατάσταση;

–Γιά νά ἔρθεις στήν κατάσταση πού νά μὴν μορεῖς νά χωρέσεις τὴν χαρά οὔτε νά τὴν ἐκφράσεις, χρειάζεται νά προσέξεις τρία πράγματα: Νά κινησαι ἀπλά, νά μὴν ἀσχολῆσαι μέ τοὺς ἄλλους, νά λές τὴν εὐχή. Ἄν κάνεις αὐτά, θά ἔρθει ὥρα πού θά νιώθεις τόση χαρά πού θά μοῦ λές: «Παππούλη μου, παλάβωσα! Μήπως δέν εἶμαι καλά; Τί εἶναι αὐτό πού νιώθω;». Τέτοια παλαβὴ χαρά θά ἔχεις!

(Ἀπὸ τό βιβλίον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας,
Ἀνθολόγιον Συμβουλῶν Ἁγίου Παΐσιου Ἀγιορείτου)

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr